

Een christen leest de heilige hindoeboeken (1) Bhagavad Gita

Hoofdstuk 14 De drie basiseigenschappen.

11 Wanneer het licht van wijsheid uit alle poorten van het lichaam schijnt, kan men zeggen dat harmonie is toegenomen.

12 Arjuna, als er een toename is van passie, komen daaruit voort: hebzucht, beweging, ondernemingsgeest, rusteloosheid en verlangen.

13 Als loomheid toeneemt, spruiten daaruit: duisternis, passiviteit, achteloosheid en begoocheling.

Bhagavad Gītā: Het heilig boek van de hindoes. Uit het Sanskriet vertaald door Gerda Staes in samenwerking met Winand M. Callewaert. Een universele interpretatie. Leuven: Davidsfonds, 2001, 125.

1 In het hindoetraditie is er een veelvoud aan heilige boeken. De Veda's vormen de oerboeken. Twee grote spirituele verhalen zijn bekend tot op de dag van vandaag: de Mahabharata en de Ramayana. Het eerstgenoemde epos gaat over de lotgevallen van een koningsfamilie. Het verhaal gaat onder andere over een veldslag in Kurukshetra (bij Delhi) en daar is onder andere strijder Arjuna bij betrokken en Krishna, een 'neerdaling' van Vishnu.

2 De Bhagavad Gita is een onderdeel uit de Mahabharata. Krishna gaat het gesprek aan met Arjuna over het uitvoeren van zijn taak in de strijd. Hij wil hem overtuigen om te gaan vechten, ook al is dat tegen familieleden en mensen die hij hoog waardeert. In deze dialoog komen thema's aan de orde als de aard van de mens en zijn handelen, de toewijding aan God en de manifestatie van het goddelijke.

3 De drie basiseigenschappen (guna's) van de mens en de werkelijkheid zijn harmonie (sattva), passie (rajas) en loomheid (tamas). In hoofdstuk 14 van de Bhagavad Gita staat dat de natuur voortdurend deze basiseigenschappen voortbrengt en koestert. Belangeloos handelen is een manier om er bovenuit te komen en ook de toewijding aan God: "Wie Mij dient door de yoga van de toewijding en boven de basiseigenschappen staat, is geschikt om één te worden met Brahman." (14,26)

4 Sylvia Arnold/Swami Krishnanad Saraswati: "In elk van ons bestaan, zoals in heel het universum, sattvische, rajasische en tamasische tendenties. God heeft ons echter ook de capaciteit gegeven om onderscheid te maken en het vermogen om het terrein te zuiveren. Observeer de guna's in uw karakter, vernietig tamas, beheers rajas en wanneer sattva de overhand heeft, pas dan op voor trots en ego. Deze kennis is zeer kostbaar." (De Bhagavad Gita in het dagelijkse leven. Amsterdam: de Driehoek, 1989, 73).

6 De Bijbel is een boek over relaties. Het boek opent met het verhaal over de schepping. De HEER creëert de mens en de kosmos om ermee in liefde te leven. De Bijbel gaat over de breuk en het herstel van de band tussen God, mens en wereld. Dialogen als de Bhagavad Gita tref je aan in gedeelten van Spreuken, in Hooglied, in de evangeliën en ook in het laatste Bijbelboek Openbaring. Paulus schrijft prachtig 'onthecht' in Filippenzen 4,11-13.